

Glen Cook
ŠALTOS VARINĖS AŠAROS
Fantastinis romanas

Glen Cook

LEGENDINIS "JUODOSIOS GVARDIJOS"
AUTORIUS

Tanferas paslaptingas miestas, kuriame gyvena zombiai, kentaurai, vampyrai, elfai, goblinai ir žmonės. Tanferas keistų kultų, tikėjimų, bažnyčių, eretikų, atskalūnų buveinė. Mažai kas žino, kad šio miesto istorija kraupi ir slėpinga. Mat jį prieš kelis tūkstančius metų įkūrė šiurpūs dievai, kurie, manyta, jau išnyko. Tačiau taip tik manyta. Seklys Garetas savo kailiu įsitikins, koks gali būti klaidus senovės dievų bei pusdievių įniršis...

Iš anglų kalbos vertė IRMINA DOMEIKIENĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
394 tomas. Serija įkurta 1990m.
Glen Cook COLD COPPER TEARS
New York, Rock, 1989

Copyright © by Glen Cook, 1988

Cover art copyright © Tim Hildebrandt, 1991

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2007
Elektroninė versija © Knygute.lt, 2010

1.

Gal metas buvo toksai. Aš neradau sau vietos. Kūnas galutinai aptingo, o nervai veriamai klykė, reikalaudami kokio nors užsiėmimo. Košmariškas derinys. Tai reiškė, kad man nebeilgai liko mėgautis palaiminga veltėdyste.

Aš - Garetas. Man per trisdešimt, ūgis - šešios pėdos du coliai, svoris - du šimtai svarų, rudaplaukis, buvęs jūreivis, žodžiu, vaikinai pačiame jėgų žydėjime. Už atitinkamą kainą surasiu pavogtą turtą ar numalšinsiu smalsuolių susidomėjimą jūsų persona. Nesu genijus. Ir rezultatai pasiekiu perdėm savo užsispyrimo dėka. Aš pernelyg atkaklus, kad pasiduočiau. Mano mėgiamiausia sporto rūšis - sijonų medžioklė, mėgiamiausias valgis - alus. Atkakliai dirbdamas įsigijau nuosavą namą Makunado gatvėje, pusiaukelėje tarp Kalvos ir Tanfero uosto rajono.

Lankytoja apsireiškė dieną, kai mudu su Žaidimų Draugu šnekučiavomės apie religiją ir vaišinomės priešpiečiais, užgerdami nestipriu alkoholiu.

Aukšta blondinė, oda - grynas švelniausio atspalvio atlasas! Silpnas neįprastas aromatas ir

šypsena, bylojanti, kad jos savininkė visus permato kiaurai ir kad Garetas jai - tik didelis krištolo gabalas. Moteris atrodė išsigandusi, bet ne itin.

- Regis, aš įsimylėjau, - pareiškiau Žaidimų Draugui, kai senis Dinas palydėjo lankytoją į užkaborį, iškilmingai tituluojamą mano kabine-tu.

- Trečią kartą šią savaitę. - Žaidimų Draugas vienu mauku ištuštino puodelį. - Tik nesakyk Tinei. - Jis susiruošė stotis. Stojosi, stojosi ir stojosi. Devynios pėdos ūgio - ne juokas. Vainkinas atliko sudėtingą šokį su Dinu ir blondine, stengdamasis prasisprausti į koridorių.

- Kol kas.

Mudu neblogai praleidome laiką, krizendami iš skandalo, kilusio religinėse sferose. Kadaisė Žaidimų Draugas prasuko vieną aferą, kuri įkiršino tą širšių lizdą, o aš įsigudrinau prispausti bičiulio skolininkus, ir grynai pinigai išgelbėjo jam gyvybę bei arklides, kurias anas valdė.

Pažvelgiau į blondinę. Jinai - į mane. Tai, ką pamačiau, man patiko. Ji patyrė prieštarigus jausmus. Arkliai manęs dar nesibaido, bet per pusantros dešimties metų man tiek kartų dau-

žė fizionomiją, kad pastaroji įgavo savotišką pavidalą.

Damutė ir toliau šypsojosi paslaptinga šypsenėle, kuri privertė mane apsižvalgyti ir pasižiūrėti, kas per varžovas alsuoja man į nugarą.

Dinas nudelbė akis ir mikliai pasišalino - apsimetęs, neva privalo patikrinti, ar Žaidimų Draugas nepamiršo užtrenkti laukujų durų. Dinui priderėjo ničnieko čionai neįleisti. Matyt, ši blondinė pakerėjo senioką, jei sugebėjo priversti jį pamiršti pareigas.

- Aš - Garetas. Sėskitės.

Joje slypėjo kažkas daugiau nei grožis, nei stilius, - kažkokia ypatinga aura. Viešnia buvo iš tų moterų, kurios priverčia eunuchus raudoti, o dvasininkus - keikti savo įžadus.

Moteris įsitaisė Žaidimų Draugo krėsele, tačiau neprisistatė. Sukrėtimas pamažėle sklaidėsi. Už prašmatnaus apvalkalo įžiūrėjau sielą stingdantį šaltį. Įdomu, ar po juo yra dar kažkas?

- Arbatos? Brendžio? Mis?.. Jei prisigerinsime Dinui, jis gali atrasti net šlakelį Tanfero Aukšnio.

- Jūs manęs neprisimenate?

- Ne. O turėčiau?

Vyriškis, gebantis ją pamiršti, veikiausiai jau lavonas. Bet šią pastabą aš pasilikau sau. Dirstelėjau į viešnią, ir mane vėl nukrėtė šiurpas.

- Tai gana sena istorija, Garetai. Kai mudu matėmės paskutinį kartą, man buvo devyneri, o jūs ruošėtės į laivyną.

Mano vidinis varpelis nesuskambėjo. Aš nesaugoju atminty devynmečių gražuolių, be to, ano laikmečio apskritai nemėgstu prisiminti; atvirkščiai, visokeriopai stengiuosi pamiršti penketą metų trukusį pragarą jūrų pėstininkų gretose.

- Mes gyvenome kaimynystėje, trečiajame aukšte. Buvau beprotiškai jus įsimylėjusi, o jūs manęs beveik nepastebėdavot. Beje, veikiausiai būčiau numirusi, jei būtumėt elgęsis kitaip.

- Apgailestauju.

Ji gūžtelėjo pečiais.

- Aš esu Džilė Krait.

Ji ir atrodė kaip Džilė¹. Nepriekaištingai sudėta būtybė gintarinėmis akimis, kurioms, tiesa, priderėtų spinduliuoti kaitrą, o ne alsuoti

¹ Jill - mergina, mylimoji (angl.).

stingdančiu arktinės dykumos šalčiu. Tačiau šita moteris neturėjo nieko bendra su tomis Džilėmis, lai net devynmetėmis, kurias aš kada nors pažinojau. Prie bet kurios kitos Džilės neabejotinai pristočiau su pasiūlymu atsigriebti už prarastą laiką. Tačiau šios šaltis vėrė kiaurai. Kai kitąsyk eisiu išpažinties, man už savo santūrumą turėtų paglostyti galvelę. Žinia, jei apskritai kada nors eisiu. Kaiėjau paskutinį kartą, pats buvau devynerių.

- Ko gero, kol tarnavau laivyne, jūs manimi nusivylėte. Kai grįžau namo, uoste manęs niekas nepasitiko. Šiaip ar taip, jūsų ten nepastebėjau.

Jau susidariau nuomonę apie ją. Toji moteris užkūrė ugnelę, kai jai prireikė prasiveržti pro Diną, o paskui kuo ramiausiai ją užgesino. Ji yra vartotoja. Metas užsiminti, jog nesivargintų, puošdama šį krėslą, ir netrukdytų jo savininkui priešpiečiauti.

- Ko gero, jūs užsukote ne tik todėl, kad ūmai panorote pasiplepėti apie senas geras dieneles Persikų gatvėj.

- Ananasų gatvėj, - pataisė jiniai. - Regis, aš pakliuvau į bėdą. Man gali prireikti pagalbos.

- Kaip įdomu! Žmonės, kurie čionai ateina,

paprastai sako tą patį. -Kažin kas man kuždėjo, jog dar neverta skubintis ir grūsti viešnią pro duris. Vėl nužvelgiau blondinę.

Mažumą konservatyvaus kirpimo kostiumas, akivaizdžiai brangaus siuvėjo darbo. Vadinasi, jo šeiminkė turi pinigėlių, nors nebūtinai. Kai kurie žmonės, gyvenantys šioje miesto dalyje, visą savo turtą nešiojasi su savimi.

- Įdėmiai jūsų klausau.

- Kai buvau dvylikos, sudegė mūsų namas. - Šioje vietoje mano varpeliui priderėjo suskambedėti, bet jis prabudo gerokai vėliau. - Gimdytojai žuvo. Mėginau gyventi pas dėdę. Mudu nekaip sutarėme. Aš pabėgau. Tačiau gatvė nėra tinkama vieta mergaitei be šeimos.

Tai jau tikrai. Antraip iš kur imtųsi šitas ledkalnis? Tokios nepriliesi. Arti neprieisi, nenuksausi. Bet kaipgi praeitis susijusi su jos pasirodymu čia ir dabar?

Žmonės mane prisimena, kai bėda ima lipti jiems ant kulnų. Galimas daiktas, peržengę mano kabineto slenkstį ir užvėrę duris, jie paprasčiausiai pasijunta saugesni. Šiaip ar taip, jiems akivaizdžiai nesinori iš čia išeiti. Jie ima plepėti apie bet ką, tik ne apie tai, kas juos neramina.

- Įsivaizduoju.

- Man pasisekė. Buvau patraukli ir turėjau šiek tiek košės galvoj. Pasinaudojau savo privalumais, kad įsitaisyčiau šiokių tokių ryšių, ir man pasisekė. Dabar aš esu aktorė.

Tai galėjo reikšti bet ką. Aptaki formuluotė, už kurios moterys slepia savo ne itin padorius galų sudūrimo metodus.

Pritariamai krenkštelėjau. Garetas visuomet pasižymėjo supratingumu.

Į kambarį užsuko Dinas - norėdamas įsitikinti, kad man nieko nenutiko. Pabilsnojau per savo puodelį.

- Pakartok. - Regis, manęs laukė ilga apgul-tis.

- Įsitaisiau kelis įtakingus draugus, misteriai Garetai. Jie myli mane už gebėjimą klausytis ir laikyti liežuvį už dantų.

Man susidarė įspūdis, kad mano viešnia yra iš tų aktorių, kurios teikia tokias pat paslaugas, kaip ir gatvinės mergaitės. Tik šitoms aktorėms geriau moka, nes darbo metu jos šyp-sosi ir dūsauja.

Visi mes dirbame tai, kas pasitaiko. Pažino-jau kelias ganėtinai padorius asmenybes, ku-rios užsiiminėjo tokios pat rūšies veikla. Vos

kelias, bet vis dėlto pažinojau. Padorūs žmonės apskritai didžiulė retenybė.

Dinas atnešė man alaus ir šlakelį kažko rafinuotesnio mano viešniai. Jis klausėsi už durų ir dabar įtarė padaręs klaidą. Moteris padėjo seniui, vėl įjungdama savo krosnelę. Dinas išėjo spindėdamas. Gurkštelėjau alaus ir tariau:

- Na, tai ar prisikasime iki esmės?

Jos akių gelmėje vėl sustingo ledokšniai.

- Vienas draugas paliko man kai ką pasaugoti. Nedidelę skrynelę. - Ji pamataravo rankomis, nurodydama skrynelės dydį - pėdos pločio ir aštuoniasdešimties colių aukščio. - Nė nenutuokiu, kas joje. Ir nenoriu nutuokti. Neseniai mano draugas dingo. O į mano butą triskart mėgino įsilaužti. - Tai bent! Ji nutilo, tarsi duris užtrenkė. Pasakė kažką, ko nederėjo sakyti. Prieš tęsdama ilgokai mąstė.

Pastačiau ausis.

- Ir ko gi jūs norite iš manęs?

- kažkas mane seka. Nebegaliu taikytis su šitokia padėtimi. - Joje kažin kas suruseno, kažkokia ugnis, bet ir vėlgi skirta ne man.

- Galvojate, jog kažkas medžioja skrynelę? Ar jus?

Manding, šita moteris išties galvojo, bet vien apie tai, kad jai nederėjo minėti skrynelės. Pažaidė šia mintimi ir tik paskui atsakė:

- Gali būti ir taip, ir kitaip.

- Ir jūs norite, kad aš visa tai nutraukčiau?

Ji karališkai linktelėjo. Sniego Karalienė vėl žengė į savo valdas.

- Ar žinote, ką tai reiškia - sugrįžti namo ir pamatyti, jog kažkas rausėsi tavo daiktuose?

Prieš minutėlę ji kalbėjo tik apie mėginimą įsilaužti į butą.

- Šiek tiek primena išprieivartavimą, tik ne taip skauda, kai sėdies, - atsakiau. - Duokite užstatą ir savo adresą. Pažiūrėsiu, ką galima padaryti.

Moteris įteikė man nedidelį kapšelį ir papasakojo, kaip surasti jos namus. Pasirodo - viso labo už šešių kvartalų nuo čia. Žvilgtelėjau į kapšelį. Nemanau, kad mano akys išlipo ant kaktos, bet kai vėl dirstelėjau į blondinę, ji nežymiai šyptelėjo.

Matyt, nusprendė, jog galės stumdyti mane, nelyginant dresuotą šuniuką.

- Dėkoju jums. - Viešnia pakilo ir pasuko link lauko durų. Atsiplėšiau nuo krėslo ir nukiūtinau jos palydėti, tačiau Dinas jau tykojo pasa-

loje, trokšdamas perimti šią garbę. Pasidaviau be mūšio.

2.

Dinas užvėrė duris ir nesiskubino atsigręžti veidu į mane, o kai vis dėlto atsigręžė, nutaisė kvailoką miną.

- Tu įsimylėjai? Tokiame amžiuje? - pasiteiravau.

Jisai žinojo, kad aš neieškau klientų. Dinas privalėjo vyti juos nuo slenksčio. O ši kerinti ledokšnė su savo nebūtomis istorijomis, ilgomis kojomis, niekine problema ir aukso krūva, dešimt kartų viršijančia normalų honorarą, galėjo pasirodyti besanti pati nepageidaujamiausia klientė.

- Juk tai vaikščiojantis maras!

- Atleiskite, misterai Garetai. - Ir Dinas ištrėškė neįtikinamą argumentą, kuris teįrodė, jog amžius vyriškiui niekada nekliudo.

- Keliauk pas misterį Pigotą. Pakviesk jį vakarienės. Jei užsiožiuos, pažadėk pagaminti jo mėgiamą patiekalą. - Zuinius Pigota niekada gyvenime nėra atsisakęs nemokamų vaišių. Apdovanojau Diną pačiu tūžmingiausiu žvilgs-

niu, tačiau mano pastangos senioką sujaudino lygiai tiek, kiek lietus sujaudintų vėžlį.

Mūsų laikais sunku susirasti gerą tarną. Kur ten sunku - neįmanoma.

Nukiūtinau prie savo stalo pamąstyti.

Gyvenimas buvo nuostabus.

Neseniai išsisukau iš kelių keblių situacijų, be to, ne tik likau gyvas, bet ir įsigudrinau atsiekti riebų kąsnį. Aš niekam nieko neskolingas. Darbo man nereikia. Išminties viršūne visuomet laikiau teiginį, jog dirbti privalu tik tuo atveju, jei esi alkanas. Pažvelkite į laukinius žvėris - nejau jie medžioja, kai nėra alkani? Tai kodėl gi ir man nepaveltėdžiavus, kodėl gi rogių ruošimo neatidėjus giliam rudeniiui?

Bėda ta, jog pasklido gandelis, neva Garetas gali išspręsti bet kokią problemą. Pastaruoju metu į mano duris beldžiasi kiekvienas mulkis su skauduliu, rimtu ar išgalvotu. O jeigu jis atrodo taip, kaip Džilė Krait, ir žino, kokiu būdu užkurti ugnelę, jam visai nesunku prasi-veržti pro pirmąją mano namų gynybos liniją. Antroji gynybos linija dar silpnesnė. Tai aš pats....